

Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігі

Қазақстан Республикасы Ішкі
істер министрінің 2015 жылғы 16
наурыздағы № 235 бұйрығы.
Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде 2015 жылы
22 сәуірде № 10772 тіркелдіМинистерство внутренних дел Республики
Казахстан

Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын дайындау бойынша бағдарламаларын бекіту туралы

«Азаматтық қорғау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 12-бабы 1-тармағы 40) тармақшасына сәйкес және авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын даярлауды жетілдіру мақсатында
БҰЙЫРАМЫН:

1. Қоса берілген Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын дайындау бойынша бағдарламалар бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Төтенше жағдайлар Комитеті (В.В. Петров) заңнамада белгіленген тәртіпте:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімдік баспа басылымдарына және «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауына жіберуін;

3) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің ресми интернет-ресурсында жариялануын қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің орынбасары В.К. Божкоға жүктелсін.

«ЗҚАИ» ШЖҚ РМК лауазымды тұлғаның ЭЦҚ мәліметі бар QR-код

ҚР НҚА ЭББ-гі нақты
құжатқа сілтеу QR-коды

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр генерал-лейтенант полициясы

Қ. Қасымов

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрінің
2015 жылғы «__» _____
№ __ бұйрығымен бекітілген

Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын даярлау бағдарламасы

1. Жалпы ережелер

1. Осы авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын даярлау бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) «Азаматтық қорғау туралы» 2014 жылғы 11 сәуірдегі Қазақстан Республикасы Заңының 12-бабы 1-тармағының 40) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Осы бағдарламаның мақсаты табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларды жоюды, сондай-ақ қауіпті өндірістік объектілерде туындайтын аварияларды жоюды қамтамасыз етуге қабілетті авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының білікті құтқарушыларын даярлау болып табылады.

2. Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын даярлаудың тақырыптық жоспарлары

2.1. Құтқарушыларды даярлаудың тақырыптық жоспары (сыныптық біліктіліксіз)

Ескерту. Тақырыптық жоспарына өзгерістер енгізілді - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 20.01.2021 № 20 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

№ р /н	Тақырыптар атауы	Сағат саны		
		бар- лы- ғы	Топ- тық сабақ	Практика- лық сабақ
1.Төтенше жағдайларда авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу негіздері				
1.	Азаматтық қорғауның мемлекеттік жүйесі және оның міндеттері.	2	2	-

2.	Авариялық-құтқару қызметтері, оның міндеттері мен қызметі.	2	2	-
3.	Авариялық-құтқару жұмыстарын ұйымдастыру.	3	3	-
4.	Құтқарушылар және олардың мәртебесі.	2	2	-
5.	Дүлей зілзалалар және олардың зардаптары.	2	2	-
6.	Техногендік авариялар және олардың зардаптары.	2	2	-
7.	Тыныс алу жолдары мен теріні жеке қорғау құралдары.	2	1	1
8.	Техниканы және құрылыстарды газсыздандыру, белсенділігін жою және дезинфекциялау амалдары мен тәсілдері және адамдарды санитариялық тазалау.	8	4	4
9.	Жеке медициналық қорғану құралдары.	2	2	-
10.	Кіші механикаландыру құралдары.	16	8	8
11.	Құтқарушылар керек-жарақтары.	2	2	-
12.	Дүлей зілзалалар кезінде авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу.	10	6	4
13.	Төтенше жағдайлар аймағында жұмыс жүргізу кезінде құтқарушылар тіршілігін қамтамасыз ету.	16	4	12
14.	Авариялық-құтқару құралымдары, оның міндеттері және күнделікті қызметін ұйымдастыру.	10	8	2
15.	Авариялық-құтқару құралымдарының жауапкершілік аймағы.	12	8	4
16.	Қауіпсіздік талаптары.	12	12	-
17.	Құтқарушының авариялық-құтқару құралымының кезекші ауысым міндеттерін орындау үшін әзірлікке келтіру кезіндегі іс-қимылы.	26	22	4
18.	Өртүрлі төтенше жағдайларда өмір сүру негіздері.	18	14	4
19.	Төтенше жағдайларда іздеу-құтқару жұмыстарын жүргізу кезіндегі құтқарушының іс-қимылы.	30	22	8
Барлығы:		177	126	51
2. Алғашқы көмек көрсету бойынша дайындық				
20.	Алғашқы көмек. Құтқарушының құқықтары мен міндеттерінің құқықтық негіздері.	2	2	-
21.	Адам анатомиясы мен физиологиясының негіздері.	8	6	2
22.	Құтқарушыда алғашқы көмек көрсету құралдары.	6	4	2
23.	Төтенше жағдайлардағы зақымданулардың сипаты және алғашқы көмек көрсету тәсілдері. Жарақат алған кездегі алғашқы көмек.	11	5	6
24.	Қан кету және травматикалық шок үшін алғашқы көмек.	8	4	4
25.	Көгеруге, сіңірлердің созылуы және шығуға алғашқы көмек.	2	1	1
26.	Сүйек сынуы үшін алғашқы көмек.	5	3	2
27.	Аяқ-қолдардың ұзақ қысылу синдромына алғашқы көмек.	3	2	1
28.	Көздің, құлақтың, тамақтың және мұрынның жарақаттануы мен зақымдануына алғашқы көмек.	2	1	1
29.	Күйік және үсік шалу кезіндегі алғашқы көмек.	3	2	1
30.	Жазатайым оқиғалар мен жіті аурулар кезіндегі алғашқы көмек.	3	2	1
31.	Улы және қауіпті химиялық заттармен зақымданғанда алғашқы көмек көрсету.	4	3	1
32.	Радиациялық авария ошағында зақымдану кезінде алғашқы көмек көрсету.	4	3	1
33.	Жіті психикалық ауытқулары бар зардап шеккендерге алғашқы көмек.	3	2	1
34.	Эпидемиология негіздері.	3	3	-
Барлығы:		67	43	24
3. Психологиялық дайындық				
35.	Қазіргі заманғы қоғамдағы құтқарушының кәсіби мәртебесінің моральдық-психологиялық негіздері.	2	2	-

36.	Психология пәні, оның міндеттері және әдістері.	2	2	-
37.	Жеке тұлғаның жалпы мінездемесі және оның психологиялық ерекшеліктері.	2	2	-
38.	Халықтың психикалық жай-күйі және оларды төтенше жағдайларда басқару.	6	2	4
39.	Төтенше жағдайларда іс-қимылға құтқарушыларды психологиялық дайындау.	6	2	4
40.	Құтқарушылар ұжымының әлеуметтік-психологиялық мінездемесі.	6	2	4
41.	Төтенше жағдайлардағы іс-қимыл кезінде құтқарушылардың жай-күйін басқару әдістері.	6	2	4
Барлығы:		30	14	16

2.2. 3-сынып құтқарушыларын даярлаудың тақырыптық жоспары

Ескерту. Тақырыптық жоспарына өзгерістер енгізілді - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 20.01.2021 № 20 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

№ Р /н	Тақырыптар атауы	Сағат саны		
		Бар- лы- ғы	Топ- тық са- бақ	Практи- калық сабақ
1.Төтенше жағдайларда авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу негіздері				
1.	Қалалар мен өнеркәсіптік кәсіпорындарды жоспарлау негіздері және салу.	2	2	-
2.	Өнеркәсіптік және азаматтық ғимараттардың конструкциясы.	4	4	-
3.	Ғимараттар мен құрылыстардың авариясы.	6	4	2
4.	Қалалардың, объектінің сумен қамтамасыз ету желілеріндегі авария.	6	4	2
5.	Қалалардың, объектінің су бұру желілеріндегі авария.	6	4	2
6.	Қалалардың, объектінің жылумен қамтамасыз ету желілеріндегі авария.	6	4	2
7.	Қалалардың, объектінің газбен қамтамасыз ету желілеріндегі авария.	6	4	2
8.	Қалалардың, объектінің электрмен қамтамасыз ету желілеріндегі авария.	6	4	2
9.	Химиялық қауіпті объектілердегі авария.	6	4	2
10.	Радияциялық қауіпті объектілердегі авария.	6	4	2
11.	Өрт, жарылыс қауіпті объектілердегі авария.	6	4	2
12.	Гидротехникалық құрылыстардағы авария.	6	4	2
13.	Үйінділердегі адамдарды анықтау құралдары және олармен жұмыс істеу амалдары.	8	4	4
14.	Химиялық, радиациялық барлау және дозиметриялық бақылау құралдары.	8	4	4
15.	Байланыс, құлақтандыру құралдары және басқару және кіші механикаландыру құралдары.	10	4	6
16.	Инженерлік техника.	10	4	6
17.	Радияциялық және химиялық қауіпті объектілерде авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу.	8	4	4
Барлығы:		100	56	44
2.Өртке қарсы дайындық				
18.	Өрт сөндіру тактикасы және оның міндеттері. Жану, өртену процесі және оның дамуы туралы жалпы мәліметтер.	2	2	-
19.	Өртті барлау. Өрттегі адамдарды құтқару.	3	2	1

20.	Өртті сөндіру. Өрт сөндіру кезіндегі құтқарушының іс-қимылы.	4	2	2
21.	Төтенше жағдайлар кезіндегі өрт сөндіру ерекшеліктері.	6	3	3
22.	Өрт сөндіру автомобильдері туралы жалпы мәліметтер.	2	2	-
23.	Өрт сөндіру автомобильдерінің арнайы жабдықтары.	6	3	3
24.	Өрт сөндіргіштер.	4	2	2
25.	Өрт сөндіргіш жабдықтармен жаттығу.	4	2	2
26.	Өрттегі адамдарды құтқару және өзін-өзі құтқару бойынша жаттығу.	6	2	4
27.	Конструкцияны ашу және бөлшектеу бойынша жаттығу.	2	1	1
28.	Өрт сөндіргіш техникалар мен жабдықтарды жауынгерлік өрістету.	12	-	12
Барлығы:		51	21	30
3. Парашюттік-десанттық даярлық (Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі авариялық-құтқару қызметтерінің құтқарушылары үшін)				
29.	Әуе кемесінен мәжбүрлі түсуден немесе әуеайлағынан тыс жерге мәжбүрлі қонғанда өзіне және экипажда өзара көмек көрсету. Негізгі парашюттің, автомат аспабының және құтқару жүйесінің мақсаты, тактикалық-техникалық деректері және олардың әуедегі өзара іс-қимылдары.	1	1	-
30.	Парашют оқиғаларының, инциденттері мен жарақаттанудың алдын алу. Парашютпен секіруді жүргізу кезіндегі оқиғаларды және инциденттерді талдау. Негізгі және қосалқы парашюттерді салу, оларды келтіру және монтаждау бойынша жаттығу.	14	2	12
31.	Әуеайлақ бойынша қозғалыс қағидасы, әуе кемесінің стартымен бірлескен секіруге арналған алаңда парашютшілер жұмысының қағидасы. Парашютпен секірудің теориялық негіздері.	1	1	-
32.	Секіру кезеңдеріндегі парашютшінің іс-қимылы: бөліну және құлауды тұрақтандыру, парашюттің ашылуы және ерекше жағдайлар, парашюттеу, жерге қону.	2	2	-
33.	Міндеттерді орындау кезіндегі ерекше жағдайлар: әуе кемесінде, тұрақтандырылған, парашюттің ашылуы кезінде, парашюттену, жерге қонған кезде.	2	2	-
34.	Әуе кемесімен танысу және қауіпсіздік шаралары. Әуе кемесін орналастыру, бөлу және мәжбүрлі түсу тәртібі бойынша жаттығу. Әуе айлағында тәртіп ережесі және қауіпсіздік ережесі.	1	1	-
Барлығы:		21	9	12
4. Алғашқы көмек көрсету бойынша даярлық				
35.	Алғашқы көмек. Құтқарушының құқықтары мен міндеттерінің құқықтық негіздері.	2	2	-
36.	Адам анатомиясы мен физиологиясының негіздері.	8	6	2
37.	Құтқарушыда алғашқы көмек көрсету құралдары.	6	4	2
38.	Төтенше жағдайлардағы зақымданулардың сипаты және алғашқы көмек көрсету тәсілдері. Жарақат алған кездегі алғашқы көмек.	11	5	6
39.	Қан кету және травматикалық шок үшін алғашқы көмек.	8	4	4
40.	Көгеруге, сіңірлердің созылуы және шығуға алғашқы көмек.	2	1	1
41.	Сүйек сынуы үшін алғашқы көмек.	5	3	2
42.	Аяқ-қолдардың ұзақ қысылу синдромына алғашқы көмек.	3	2	1
43.	Көздің, құлақтың, тамақтың және мұрынның жарақаттануы мен зақымдануына алғашқы көмек.	2	1	1
44.	Күйік және үсік шалу кезіндегі алғашқы көмек.	3	2	1
45.	Жазатайым оқиғалар мен жедел аурулар кезіндегі алғашқы көмек.	3	2	1
46.	Улы және қауіпті химиялық заттармен зақымданғанда алғашқы көмек көрсету.	4	3	1
47.	Радияциялық апат ошағында зақымдану кезінде алғашқы көмек көрсету.	4	3	1
48.	Жіті психикалық ауытқулары бар зардап шеккендерге алғашқы көмек.	3	2	1
49.	Эпидемиология негіздері.	3	3	-

Барлығы:		67	43	24
5.Психологиялық дайындық				
50.	Психология пәні. Құрылымы, міндеттері, әдіснамасы.	2	2	-
51.	Құтқарушының моральды-психологиялық мәртебесі, әлеуметтік мәні, функциясы және этикасы.	8	4	4
52.	Құтқарушының жеке мінездемесі, оның психологиялық қасиеті, психикалық жай-күйі және оларға ықпал ету тәсілдері.	8	4	4
53.	Құтқарушылардың төтенше жағдайлардағы іс-қимылға психологиялық дайындығы.	8	4	4
54.	Халықтың төтенше жағдайлардағы жүріс-тұрысының психологиялық ерекшеліктері. Жұмыс барысында құтқарушылардың халықпен қарым-қатынасының моделі.	8	4	4
55.	Шұғыл жағдайларда қызметтің тиімділігін арттыру құралы ретінде психикалық өздігінен реттелу. Психологиялық оңалту.	8	4	4
56.	Еңбек психологиясының негіздері. Құтқарушыға үміткерді психофизиологиялық іріктеу. Іскери ойын.	8	4	4
Барлығы:		50	26	24

2.3. 2- сынып құтқарушыларын даярлаудың тақырыптық жоспары

Ескерту. Тақырыптық жоспарына өзгерістер енгізілді - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 20.01.2021 № 20 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

№ р /н	Тақырыптардың атауы	Сағат саны		
		Бар- лы- ғы	Топ- тық са- бақ	Прак- тика- лық сабақ
1.Төтенше жағдайларда авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу негіздері				
1.	Радиациялық және химиялық қауіпті объектілердегі авариялардың салдары.	4	4	-
2.	Авариялық-құтқару және кезек күттірмейтін жұмыстарды жүргізу кезінде радиациялық және химия- лық барлау мен бақылау құралдарын қолдану тәртібі.	12	-	12
3.	Радиациялық және химиялық қауіпті объектілердегі авариялар кезінде радиоактивті және химиялық зақымдану (ластану).	8	-	8
4.	Дүлей зілзала зардаптарын бағалау.	9	-	9
5.	Табиғи және техногендік сипаттағы авариялардың салдарын бағалау.	9	-	9
6.	Инженерлік техниканы қолдана отырып, құтқару жұмыстарын жүргізу.	20	4	16
7.	Құтқару жұмыстарын гидравликалық авариялық-құтқару құрал-саймандарды қолдана отырып жүргі- зу.	20	4	16
8.	Құтқару жұмыстарын соққы іс-қимылдар механизмдерін және конструкцияны кесетін құралдарды қолдана отырып, жүргізу.	20	4	16
9.	Сумен қамтамасыз ету құралдары.	6	4	2
10.	Топографиялық карталар..	6	6	-
11.	Карта бойынша және навигациялық аппаратураларды қолдана отырып, жергілікті жерді бағдарлау.	14	-	14
12.	Тыныс алу органдарын және теріні жеке қорғау құралдары.	8	2	6

13.	Іздеу және зардап шеккендерді табу аспаптарын қолдана отырып, құтқару жұмыстарын жүргізу.	18	6	12
14.	Су басқан аймақтарда құтқару жұмыстарын жүргізу.	16	6	10
Барлығы:		170	40	130
2.Өртке қарсы дайындық				
15.	Заттардың өрт қауіптілігі.	2	2	-
16.	Құрылыс материалдары және оларды өрт жағынан бағалау.	2	2	-
17.	Өртті сөндіру. Өрт сөндіру кезіндегі құтқарушының іс-қимылы.	6	2	4
18.	Өрт сөндіргіш заттар, өрт сөндіру жабдықтары және мотопомпалар.	6	2	4
19.	Өрт сөндіруге арналған техника.	6	2	4
20.	Су беретін құралдар және өрт байланысы.	4	2	2
21.	Өрт жабдықтарымен жаттығу.	6	-	6
22.	Өрт техникалары мен жабдықтарын жауынгерлік өрістету.	6	-	6
23.	Өрттегі адамды құтқару және өзін-өзі құтқару бойынша жаттығу.	4	-	4
24.	Өрт, жарылыс қауіпті объектілердегі өрттерді сөндіру.	10	2	6
Барлығы:		52	14	38
3. Парашюттік-десанттық даярлық (Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі авариялық-құтқару қызметтерінің құтқарушылары үшін)				
25.	Мақсаты, тактикалық-техникалық деректері, парашюттік-десанттық жұмсақ қаптың конструкциясы және қолдануға дайындығы, авиациялық құтқару контейнері, жүк контейнері, оларда жүктерді орау тәртібі.	4	1	3
26.	Әуе кемесінен мәжбүрлі түсу бойынша және парашюттен оқу-жаттығу секіруін орындау кезінде дағдыларды әзірлеуге арналған жерүсті оқу-жаттығу аппаратуралардың мақсаты, конструкциясы.	2	1	1
27.	Күндіз және түнде, күрделі метеорологиялық жағдайларда, суда және орманда парашюттің ашылуын кідіртіп секіруді орындауға парашютшінің психологиялық дайындау ерекшеліктері.	2	2	-
28.	Әуе кемесінен мәжбүрлі түсуден кейін немесе әуеайлағынан тыс жерге мәжбүрлі қонғанда өзіне және экипажда өзара көмек көрсету.		1	-
29.	Парашют оқиғаларының, инциденттері мен жарақаттанудың алдын алу. Парашютпен секіруді жүргізу кезіндегі оқиғаларды және инциденттерді талдау.	2	2	-
30.	Әуеайлағы бойынша қозғалыс қағидасы, әуе кемесі стартымен бірлескен секірулерге арналған алаңда парашютшілердің жұмыс қағидасы.	1	1	-
31.	Әуе кемесінен бөліну нүктесін есептеу және жерге қону дәлділігіне секіру кезінде парашютке арналған төмендету траекториялары.	2	1	1
32.	Парашютпен секіруді орындаудағы ерекше жағдайлар және осы жағдайларда парашютшілердің іс-қимылы (тренажерде оқыту).	6	2	4
33.	Күндіз және түнде, күрделі метеорологиялық жағдайларда, суда және орманда парашюттің ашылуын кідіртіп секіруді орындауға парашютшінің психологиялық дайындау ерекшеліктері.	2	2	-
34.	Парашютпен: суға, түнде, орманға, тауға секіруді ұйымдастыру және жүргізу ерекшеліктері.	12	4	8
35.	Еркін түсу кезінде денені ыңғайлы күйде ұстауға, ретсіз түсуден, штопордан шығуға, жоспарлауды орындау кезіндегі іс-қимылдарға оқыту.	5	1	4
Барлығы:		38	17	21
4. Алғашқы көмек көрсету бойынша даярлық				
36.	Алғашқы көмек. Құтқарушының құқықтары мен міндеттерінің құқықтық негіздері.	2	2	-
37.	Адам анатомиясы мен физиологиясының негіздері.	8	6	2
38.	Құтқарушыда алғашқы көмек көрсету құралдары.	6	4	2
39.	Төтенше жағдайлардағы зақымданулардың сипаты және алғашқы көмек көрсету тәсілдері. Жарақат алған кездегі алғашқы көмек.	11	5	6

40.	Қан кету және травматикалық шок үшін алғашқы көмек.	8	4	4
41.	Көгеруге, сынуға және дислокацияға алғашқы көмек.	2	1	1
42.	Сүйек сынуы үшін алғашқы көмек.	5	3	2
43.	Аяқ-қолдардың ұзақ қысылу синдромына алғашқы көмек.	3	2	1
44.	Көздің, құлақтың, тамақтың және мұрынның жарақаттануы мен зақымдануына алғашқы көмек.	2	1	1
45.	Күйік және үсік шалу кезіндегі алғашқы көмек.	3	2	1
46.	Жазатайым оқиғалар мен жедел аурулар кезіндегі алғашқы көмек.	3	2	1
47.	Улы және қауіпті химиялық заттармен зақымданғанда алғашқы көмек көрсету.	4	3	1
48.	Радияциялық апат ошағында зақымдану кезінде алғашқы көмек көрсету.	4	3	1
49.	Жедел психикалық ауытқулары бар зардап шеккендерге алғашқы көмек.	3	2	1
50.	Эпидемиология негіздері.	3	3	-
Барлығы:		67	43	24
5.Психологиялық дайындық				
51.	Құтқарушының моральды-психологиялық мәртебесі, әлеуметтік мәні, функциясы және этикасы.	4	2	2
52.	Құтқарушының жеке мінездемесі, оның психологиялық қасиеті, психикалық жай-күйі және оларға ықпал ету тәсілдері.	4	2	2
53.	Құтқарушылардың төтенше жағдайлардағы іс-қимылға психологиялық дайындығы.	6	2	4
54.	Халықтың төтенше жағдайлардағы жүріс-тұрысының психологиялық ерекшеліктері. Жұмыс барысында құтқарушылардың халықпен қарым-қатынасының моделі.	4	2	2
55.	Шұғыл жағдайларда қызметтің тиімділігін арттыру құралы ретінде психикалық өздігінен реттелу. Психологиялық оңалту.	4	2	2
56.	Құтқарушылардың төтенше жағдайлардағы іс-қимылдары кезінде психикалық жай-күйін басқару әдістері.	4	2	2
57.	Еңбек психологиясының негіздері. Құтқарушыға үміткерді психофизиологиялық іріктеу. Іскери ойын.	4	2	2
Барлығы:		30	14	16

2.4. 1-сынып құтқарушыларын дайындаудың тақырыптар жоспары

Ескерту. Тақырыптық жоспарына өзгерістер енгізілді - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 20.01.2021 № 20 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

№ р/с	Тақырыптар атауы	Сағат саны		
		бар- лы- ғы	Топ- тық сабақ	Практи- калық са- бақ
1.1. Төтенше жағдайларда авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу негіздері				
1.	Авариялық-құтқару жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу, оларды орындау кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету мәселелері бойынша басшылық құжаттар.	12	6	6
2.	Коммуналдық-энергетикалық желілерде, магистральды газ және мұнай құбырларында және көлікте авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу қауіпсіздігі.	12	4	8
3.	Әртүрлі климатты және табиғи жағдайларда өмір сүру негіздері.	12	4	8

4.	Коммуналдық-энергетикалық желілер және олардағы авария кезінде авариялық-құтқару жұмыстарын ұйымдастыру.	32	6	26
5.	Магистральды газ және мұнай құбырларында және көлікте авариялар кезіндегі құтқару және өзге де шұғыл жұмыстарды жүргізу.	24	8	16
6.	Құтқару жұмыстарын орындау кезінде байланыс құралдарын қолдану.	10	8	2
7.	Радияциялық және химиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидаттары.	4	2	2
8.	Радияциялық және химиялық қауіпті объектілердегі авариялар кезінде радиациялық және химиялық ахуалды анықтаудың әдістемелік негіздері.	8	-	8
9.	Өнеркәсіптік және тұрғын үй құрылыстары конструкциясының негізгі схемалары және элементтері.	4	2	2
10.	Төтенше жағдайларда жарылысты қолдану.	12	6	6
Барлығы:		130	46	84
2.Сүнгуірлік-құтқару дайындығы				
11.	Су айдындарындағы құтқару жұмыстарын ұйымдастыру. Оның жұмысының міндеттері және мазмұны.	4	2	2
12.	Сүнгуір-құтқарушы мамандығы. Сүнгуірлік жұмыстардың үшінші мамандану тобының 3-сынып сүнгуіріне қойылатын біліктілік талаптары.	2	2	-
13.	Құтқару құралдары және оларды қолдану. Құтқару тәсілдері.	3	2	1
14.	Сүнгуірлік жарактар және сүнгуірлік түсулерді қамтамасыз ету құралдары.	30	26	4
15.	Сүнгуірлік жұмыстардағы еңбек қауіпсіздігінің бірыңғай қағидасы.	10	10	-
16.	Су астына сүнгуірлік түсудің физикалық және физиологиялық ерекшеліктері. Сүнгуірге тән аурулар, оларды емдеу және алдын алу.	12	12	-
17.	Суда құтқару және сүнгуірлік жұмыстарды медициналық қамтамасыз ету.	6	6	-
18.	Сүнгуірлік жұмыстар.	8	8	-
19.	Такелаждық іс.	3	3	-
20.	Сүнгуірлік жарактар мен жабдықтарды бөлшектеу, жинау, жөндеу, бұзылуларын жою.	8	2	6
21.	Құтқару тәсілдері.	10	4	6
22.	Жасанды тыныс алу әдістері.	4	2	2
23.	Такелаждық іске практикалық оқыту.	4	1	3
24.	Сүнгуірлік жарактарда су астына практикалық түсулер. Сүнгуірлік құтқару жұмыстарын орындау.	48	-	48
Барлығы:		152	80	72
3.Өртке қарсы дайындық				
25.	Ғимараттың негізгі бөліктері, оларды өрт жағынан бағалау.	2	2	-
26.	Технологиялық желілердегі тұтану көздері.	4	4	-
27.	Тез тұтанғыш және жанғыш сұйықтықтар бар объектілерде өртті сөндіру.	4	4	-
28.	Жалпы мақсаттағы өрт сөндіру автомобильдері.	6	2	4
29.	Арнайы мақсаттағы өрт сөндіру автомобильдері.	6	2	4
30.	Алмалы-салмалы құбыр жолдары мен су жіберу құралдары.	4	2	2
31.	Орман өртін сөндіру.	6	2	4
32.	Шымтезек өртін сөндіру.	4	2	2
33.	Өндірістік авариялар, апаттар және жер сілкіністері кезіндегі өртті сөндіру.	6	2	4
34.	Көлік объектілеріндегі өртті сөндіру.	8	2	6
Барлығы:		50	24	26

4. Парашюттік-десанттық даярлық (Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі авариялық-құтқару қызметтерінің құтқарушылары үшін)				
35.	Мақсаты, тактикалық-техникалық деректер, конструкциясы және парашюттік-десанттық жұмсақ қапты қолдануға дайындық, авиациялық құтқару контейнері, жүк контейнері, оларға жүкті орау тәртібі.	4	1	3
36.	Мақсаты, әуе кемесінен мәжбүрлі түсу бойынша және парашюттен оқу-машықтану секірулерді орындау кезіндегі дағдыларды пысықтауға арналған жерүсті машықтану аппаратурасының конструкциясы.	2	1	1
37.	Күндіз және түнде, күрделі метеорологиялық жағдайларда, суда және орманда парашюттің ашылуын кідіртпін секіруді орындауға парашютшіні психологиялық дайындау ерекшеліктері.	2	2	-
38.	Әуе кемесінен мәжбүрлі түсуден немесе әуеайлағынан тыс жерге мәжбүрлі қонғанда өзіне және экипажда өзара көмек көрсету.	2	1	1
39.	Парашют оқиғаларының, инциденттері мен жарақаттанудың алдын алу. Парашютпен секіруді жүргізу кезіндегі оқиғаларды және инциденттерді талдау.	2	2	-
40.	Әуеайлағы бойынша қозғалыс қағидасы, әуе кемесі стартымен бірлескен секірулерге арналған алаңда парашютшілердің жұмыс қағидасы.	1	1	-
41.	Парашютпен секіруді ұйымдастыру және оны жүргізу әдістемесі және оны басшылыққа алу.	2	1	1
42.	Әуе кемесінен бөліну нүктесін есептеу және жерге қону дәлділігіне секіру кезінде парашютке арналған төмендету траекториялары.	4	2	2
43.	Суға, түнде, орманға, тауға, 5 м/с астам жел болған кезде шектеулі, дайындалмаған алаңдарға, күндіз күрделі метеорологиялық жағдайларда парашютпен секіруді ұйымдастыру және өткізу ерекшеліктері.	16	6	10
44.	Еркін түсуі кезінде денені ыңғайлы күйде ұстауға, ретсіз түсуден, штопордан шығуға, жоспарлауды орындау кезіндегі іс-қимылдарға оқыту.	3	1	2
45.	Тактикалық-техникалық деректерді, парашют жүйелерінің конструкцияларын зерделеу бойынша сабақтар жүргізу және машықтандыру, десанттық, спорттық және құтқару парашют жүйелерінің аспалы жүйесін төсуді және қиыластыруды оқыту әдістемесі.	2	2	-
46.	Алдын ала және секіру алдындағы даярлық жүргізу әдістемесі. Парашютшілерді ерекше жағдайлардағы іс-қимылдарға оқыту.	2	2	-
47.	Тактикалық-техникалық деректерді, парашют жүйелерінің конструкцияларын зерделеу бойынша сабақтар жүргізу және машықтандыру, десанттық, спорттық және құтқару парашют жүйелерінің аспалы жүйесін төсуді және қиыластыруды оқыту әдістемесі.	4	4	-
48.	Парашют жүйелерінің әртүрлі түрлерімен секіру кезіндегі жерге түсу тәсілдерін пысықтау.	3	1	2
49.	(СУ-Р) шығыршықты ағытқыш құрылғыларының көмегімен парашютсіз десант түсіру ерекшелігі, қауіпсіздік шаралары.	3	1	2
Барлығы:		52	28	24
5. Алғашқы көмек көрсету бойынша даярлық				
50.	Алғашқы көмек. Құтқарушының құқықтары мен міндеттерінің құқықтық негіздері.	2	2	-
51.	Адам анатомиясы мен физиологиясының негіздері.	8	6	2
52.	Құтқарушыда алғашқы көмек көрсету құралдары.	6	4	2
53.	Төтенше жағдайлардағы зақымданулардың сипаты және алғашқы көмек көрсету тәсілдері. Жарақат алған кездегі алғашқы көмек.	11	5	6
54.	Қан кету және травматикалық шок үшін алғашқы көмек.	8	4	4
55.	Көгеруге, сіңірлердің созылуы және шығуға алғашқы көмек.	2	1	1
56.	Сүйек сынуы үшін алғашқы көмек.	5	3	2
57.	Аяқ-қолдардың ұзақ қысылу синдромына алғашқы көмек.	3	2	1
58.	Көздің, құлақтың, тамақтың және мұрынның жарақаттануы мен зақымдануына алғашқы көмек.	2	1	1
59.	Күйік және үсік шалу кезіндегі алғашқы көмек.	3	2	1
60.	Жазатайым оқиғалар мен жіті аурулар кезіндегі алғашқы көмек.	3	2	1
61.	Улы және қауіпті химиялық заттармен зақымданғанда алғашқы көмек көрсету.	4	3	1

62.	Радикациялық апат ошағында зақымдану кезінде алғашқы көмек көрсету.	4	3	1
63.	Жіті психикалық ауытқулары бар зардап шеккендерге алғашқы көмек.	3	2	1
64.	Эпидемиология негіздері.	3	3	-
Барлығы:		67	43	24
6.Психологиялық дайындық				
65.	Құтқарушының моральды-психологиялық мәртебесі, әлеуметтік мәні, функциясы және этикасы.	4	2	2
66.	Құтқарушының жеке мінездемесі, оның психологиялық қасиеті, психикалық жай-күйі және оларға ықпал ету тәсілдері.	4	2	2
67.	Құтқарушылардың төтенше жағдайлардағы іс-қимылдарға психологиялық дайындығы.	6	2	4
68.	Төтенше жағдайлардағы халықтың іс-қимылының психологиялық ерекшеліктері. Жұмыс барысында құтқарушылардың халықпен қарым-қатынас жасау моделі.	4	2	2
69.	Шұғыл жағдайларда қызметтің тиімділігін арттыру құралы ретінде психикалық өздігінен реттелу. Психологиялық оңалту.	6	2	4
70.	Басқару қызметінің психологиялық негіздері.	4	2	2
71.	Төтенше жағдайлардағы іс-қимылдар кезінде құтқарушының психикалық жай-күйін басқару әдістері.	4	2	2
72.	Еңбек психологиясының негіздері. Құтқарушыға үміткерді психофизиологиялық іріктеу.	4	2	2
73.	Іскери ойын.	4	-	4
Барлығы:		40	16	24

2.5. Халықаралық сыныпты құтқарушыларды дайындаудың тақырыптық жоспары

Ескерту. Тақырыптық жоспарына өзгерістер енгізілді - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 20.01.2021 № 20 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

№ р /н	Тақырыптардың атауы	Сағат саны		
		Топ- тық са- бақ	Топ- тық са- бақ	Практи- ческие занятия
1.Төтенше жағдайларда авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу негіздері				
1.	Халықаралық құқықтық нормалар, авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу саласындағы құжаттарды келісу.	21	21	-
2.	Ұйымдастыру құрылымы, шетелдік мемлекеттердің құтқару бөлімшелерін жаратқандыру міндеттері.	6	6	-
3.	Өртүрлі төтенше жағдайларда бөлімшелерді басқаруды ұйымдастыру.	16	6	10
4.	Құтқару жұмыстарын жүргізу кезінде бөлімшелердің арасындағы өзара іс-қимылды ұйымдастыру	8	4	4
5.	Құтқару жұмыстарын жүргізу барысында іздеу-құтқару бөлімшелерінің іс-қимылын қамтамасыз етуді ұйымдастыру.	6	4	2
6.	Бөлімшелер авариялық-құтқару жұмыстарын орындау барысында пайдаланатын авариялық-құтқару техникасы және құрал-саймандары.	30	10	20

7.	Құтқару жұмыстарын жүргізу барысында шетел мемлекеттерінің құтқару бөлімшелері пайдаланып зардап шегушілерді іздеу және табу аспаптары.	10	4	6
Барлығы:		97	55	42
2.Сүнгүйрлік-құтқару дайындығы				
8.	Су айдындарындағы құтқару жұмыстарын ұйымдастыру. Оның жұмысының міндеттері және мазмұны.	4	2	2
9.	Сүнгүйрлік жұмыстардың үшінші мамандану тобының 2-сынып сүнгүйріне қойылатын біліктілік талаптары Сүнгүйрлік құжаттаманы жүргізу.	2	2	-
10.	Құтқару құралдары және оларды қолдану. Құтқару тәсілдері.	3	2	1
11.	Сүнгүйрлік жарақтар және сүнгүйрлік түсулерді қамтамасыз ету құралдары.	24	20	4
12.	Сүнгүйрлік жұмыстардағы еңбек қауіпсіздігінің бірыңғай қағидалары.	10	6	4
13.	Су астына сүнгүйрлік түсудің физикалық және физиологиялық ерекшеліктері. Сүнгүйрге тән аурулар, оларды емдеу және алдын алу.	12	12	-
14.	Суда құтқару және сүнгүйрлік жұмыстарды медициналық қамтамасыз ету.	4	4	-
15.	Сүнгүйрлік жұмыстар.	6	6	-
16.	Такелаждық іс.	3	3	-
17.	Сүнгүйрлік жарақтар мен жабдықтарды бөлшектеу, жинау, жөндеу, ақаулықтарын жою.	14	2	12
18.	Құтқару тәсілдері.	10	4	6
19.	Жасанды тыныс алу әдістері.	4	2	2
20.	Такелаждық іске практикалық оқыту.	4	-	4
21.	Сүнгүйрлік жарақтарда су астына практикалық түсулер. Сүнгүйрлік құтқару жұмыстарын орындау.	48	-	48
Барлығы:		148	65	83
3.Өртке қарсы дайындық				
22.	Өрт қауіпсіздігі жөніндегі нормативтік құжаттар.	12	10	2
23.	Өрт сөндіру бөлімшелерінің жауынгерлік іс-қимылдарының түрлері.	2	2	-
24.	Өрттің объектілерде өрт сөндіруді ұйымдастыру.	4	2	2
25.	Жалпы мақсаттағы өрт сөндіру автомобильдерін қолдану.	6	2	4
26.	Арнайы мақсаттағы өрт сөндіру автомобильдерін қолдану.	6	2	4
27.	Өрт сөндіру техникасы мен жабдықтарын кешенді пайдалану.	4	2	2
28.	Тұрғын үй ғимараттарындағы өртті сөндіруді ұйымдастыру.	6	2	4
29.	Орман және шымтезек өртін сөндіруді ұйымдастыру.	4	2	2
30.	Қатты материалдарды, сұйықтықтарды және газдарды сақтау және қайта өңдеу объектілеріндегі өртті сөндіруді ұйымдастыру.	6	2	4
31.	Көлік объектілеріндегі өртті сөндіру ұйымдастыру.	10	8	2
Барлығы:		60	34	26
4. Парашюттік-десанттық даярлық (Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі авариялық-құтқару қызметтерінің құтқарушылары үшін)				
32.	Мақсаты, тактикалық-техникалық деректер, конструкциясы және парашюттік-десанттық жұмсақ қапты қолдануға дайындық, авиациялық құтқару контейнері, жүк контейнері, оларға жүкті орау тәртібі.	3	1	2
33.	Мақсаты, әуе кемесінен мәжбүрлі түсу бойынша және парашюттен оқу-машықтану секірулерді орындау кезіндегі дағдыларды пысықтауға арналған жерүсті машықтану аппаратурасының конструкциясы.	2	1	1
34.	Күндіз және түнде, күрделі метеорологиялық жағдайларда, суда және орманда парашюттің ашылуын кідіртпек секіруді орындауға парашютшінің психологиялық дайындау ерекшеліктері.	2	2	-

35.	Парашют оқиғаларының, инциденттері мен жарақаттанудың алдын алу. Парашютпен секіруді жүргізу кезіндегі оқиғаларды және инциденттерді талдау.	2	2	-
36.	Парашютпен секіруді ұйымдастыру және оны жүргізу әдістемесі және оны басшылыққа алу.	2	1	1
37.	Әуе кемесінен бөліну нүктесін есептеу және жерге қону дәлділігіне секіру кезінде парашютке арналған төмендету траекториялары.	2	1	1
38.	Суға, түнде, орманға, тауға, 5 м/с астам жел болған кезде шектеулі, дайындалмаған алаңдарға, күндіз күрделі метеорологиялық жағдайларда парашютпен секіруді ұйымдастыру және өткізу ерекшеліктері.	20	7	13
39.	Еркін түсуі кезінде денені ыңғайлы күйде ұстауға, ретсіз түсуден, штопордан шығуға, жоспарлауды орындау кезіндегі іс-қимылдарға оқыту.	3	1	2
40.	Парашют жүйелерінің әртүрлі түрлерімен секіру кезіндегі жерге түсу тәсілдерін пысықтау.	3	1	2
Барлығы:		39	17	22
5. Алғашқы көмек көрсету бойынша дайындық				
41.	Алғашқы көмек. Құтқарушының құқықтары мен міндеттерінің құқықтық негіздері.	2	2	-
42.	Адам анатомиясы мен физиологиясының негіздері.	8	6	2
43.	Құтқарушыда алғашқы көмек көрсету құралдары.	6	4	2
44.	Төтенше жағдайлардағы зақымданулардың сипаты және алғашқы көмек көрсету тәсілдері. Жарақат алған кездегі алғашқы көмек.	11	5	6
45.	Қан кету және травматикалық шок үшін алғашқы көмек.	8	4	4
46.	Көгеруге, сынуға және дислокацияға алғашқы көмек.	2	1	1
47.	Сүйек сынуы үшін алғашқы көмек.	5	3	2
48.	Аяқ-қолдардың ұзақ қысылу синдромына алғашқы көмек.	3	2	1
49.	Көздің, құлақтың, тамақтың және мұрынның жарақаттануы мен зақымдануына алғашқы көмек.	2	1	1
50.	Күйік және үсік шалу кезіндегі алғашқы көмек.	3	2	1
51.	Жазатайым оқиғалар мен жедел аурулар кезіндегі алғашқы көмек.	3	2	1
52.	Улы және қауіпті химиялық заттармен зақымданғанда алғашқы көмек көрсету.	4	3	1
53.	Радиациялық апат ошағында зақымдану кезінде алғашқы көмек көрсету.	4	3	1
54.	Жедел психикалық ауытқулары бар зардап шеккендерге алғашқы көмек.	3	2	1
55.	Эпидемиология негіздері.	3	3	-
Барлығы:		67	43	24
5.Психологиялық дайындық				
56.	Құтқарушының моральды-психологиялық мәртебесі, әлеуметтік мәні, функциясы және этикасы.	4	2	2
57.	Құтқарушының жеке мінездемесі, оның психологиялық қасиеті, психикалық жай-күйі және оларға ықпал ету тәсілдері.	4	2	2
58.	Құтқарушылардың ТЖ-дағы іс-қимылдарға психологиялық дайындығы.	6	2	4
59.	ТЖ-дағы халықтың іс-қимылының психологиялық ерекшеліктері. Жұмыс барысында құтқарушылардың халықпен қарым-қатынас жасау моделі.	4	2	2
60.	Шұғыл жағдайларда қызметтің тиімділігін арттыру құралы ретінде психикалық өздігінен реттелу. Психологиялық оңалту.	6	2	4
61.	Басқару қызметінің психологиялық негіздері.	4	2	2
62.	ТЖ-дағы іс-қимылдар кезінде құтқарушының психикалық жай-күйін басқару әдістері.	4	2	2
63.	Еңбек психологиясының негіздері. Құтқарушыға үміткерді психофизиологиялық іріктеу. Іскери ойын.	4	2	2
Барлығы:		36	16	20

3. Әскерилендірілген авариялық-құтқару қызметтерінің құтқарушыларын даярлау бағдарламалары

3. Осы Бағдарлама бойынша кәсіби әскерилендірілген авариялық-құтқару қызметтерінің құтқарушыларын даярлау салалық қағида бойынша құтқару және шұғыл жұмыстарға сәйкес тақырыптар бойынша жүргізіледі:

- 1) тау-кен құтқару жұмыстары;
- 2) газдан құтқару жұмыстары;
- 3) атқыламаға қарсы жұмыстар.

4. Осы Бағдарлама бойынша авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын даярлау екі кезеңде жүргізіледі:

- 1) алғашқы;
- 2) жыл сайынғы.

3.1. Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын алғашқы даярлау тәртібі

5. Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын даярлаудың алғашқы кезеңінен қызметке жұмысқа жаңадан қабылданған азаматтар (бұдан әрі – қызметкерлер) өтеді.

6. Алғашқы кезең қызметкерлерді екі айдан кем емес уақыт даярлауды және кәсіби авариялық-құтқару қызметі мен құралымының оқу орталығында немесе тұрақты жұмыс орнында емтихан тапсыруды көздейді.

7. Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын даярлаудың алғашқы кезеңі:

- 1) авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушысы жұмысының ерекшелігін меңгеруді;
- 2) қауіпті өндірістік объектілерді зерделеуді;
- 3) теориялық және практикалық кәсіби даярлықты;

4) дене даярлығы мен жылуға төзімділік деңгейін анықтауды;

5) «құтқарушы» мәртебесін беру бойынша аттестаттаудан (бұдан әрі – аттестаттау) өтуге дайындықты көздейді.

8. Құтқарушыларды даярлаудың алғашқы кезеңі аяқталғаннан кейін қызметкерлер аттестаттаудан өтеді.

3.2. Құтқарушыларды жыл сайынғы даярлау

9. Құтқарушыларды жыл сайынғы даярлау шеңберіндегі құтқарушыларды кәсіби даярлау мен қайта даярлау бойынша жүйелі жаттығулар мен арнайы жаттығу жиындарын өткізу авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының қауіпті өндірістік объектіде туындаған табиғи және техногенді сипаттағы аварияларды жоюға үнемі дайындықтарын қамтамасыз етуге бағытталған.

10. Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының қатардағы және кіші командалық құрамының құтқарушыларын жыл сайынғы даярлау тұрақты жұмыс орны бойынша құтқарушыларды ағымдағы кезеңге даярлаудың күнтізбелік жоспарына сәйкес жүргізіледі.

11. Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының қатардағы және кіші командалық құрамының құтқарушыларын жыл сайынғы даярлауды бөлімшенің командалық құрамы жүргізеді.

12. Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының қатардағы және кіші командалық құрамының құтқарушыларын жыл сайынғы даярлаудың соңында емтихан өткізіледі.

13. Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының қатардағы және кіші командалық құрамының кәсіби білімі мен жұмыс барысында тәжірибелік машығын жеткіліксіз деңгейде көрсеткен құтқарушысы бөлімше командирінің шешімімен, кейіннен қайта емтихан тапсыра отырып, кезектен тыс қайта даярлықтан өтуге жіберіледі.

14. Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының қатардағы және кіші командалық құрамының құтқарушыларын жыл сайынғы даярлау соңында

емтихан өткізу үшін авариялық-құтқару қызметі мен құралымының бірінші басшысының бұйрығымен осы қызметтің аға және жоғары басшылық құрамы арасынан емтихан комиссиясы құрамы бекітіледі.

15. Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының аға және жоғары командалық құрамы жыл сайынғы даярлауды өз бетінше жыл сайынғы даярлау тақырыптары бойынша өз бетімен әзірлену формасында өтеді және Қазақстан Республикасының заңнамасымен көзделген тәртіпте аттестаттаудан өтеді.

16. Авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын даярлау бойынша оқу материалдарының тақырыптары салалық қағидат бойынша бөлінеді:

1) тау-кен саласының қауіпті өндірістік объектілері мен жерасты құрылысын салу объектілеріне қызмет көрсететін авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын даярлау тақырыптары;

2) көмір саласының қауіпті өндірістік объектілері мен жерасты құрылысын салу объектілеріне қызмет көрсететін авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын даярлау тақырыптары;

3) химия саласының қауіпті өндірістік объектілеріне қызмет көрсететін авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын даярлау тақырыптары;

4) мұнайгаз саласының қауіпті өндірістік объектілеріне қызмет көрсететін авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын даярлау тақырыптары.

3.3. Тау-кен саласының қауіпті өндірістік объектілері мен жерасты құрылыстарын салу объектілеріне қызмет көрсететін авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының құтқарушыларын даярлаудың бағдарламасы

Р /с №	Курстардың атауы	Бар-лық сағат	Соның ішінде		
			теориялық	практикалық	Соның ішінде тәжірибе алмасу
1.	Өскерилендірілген авариялық-құтқару қызметтері мен құрылымдарының қызметін реттейтін нормативтік құжаттар	33	23	10	

2.	Тау-кен құтқару құрылымын техникалық жабдықтау	105	42	63	4
3.	Өрт-тәсілдік дайындық	52	16	36	
4.	Өскерилендірілген авариялық-құтқару қызметтері мен құрылымдарының тәсілдік-техникалық дайындығы	93	22	71	
5.	Алғашқы медициналық көмек	77	35	42	5
6.	Кен ісінің негізі және кеніштік желдету, қауіпсіздік техникасы	48	30	18	
7.	Тау-кен құтқарушыларының психологиялық дайындығы	58	18	40	50
8.	Респираторлардағы жаттығулар	126	-	126	
Барлығы:		592	186	406	59

3.4. Көмір саласының қауіпті өндірістік объектілері мен жерасты құрылысын салу объектілеріне қызмет көрсететін авариялық-құтқару қызметтері мен құрылымдарының құтқарушыларын даярлау бағдарламасы

Р/с №	Пән атауы	Сағат саны		
		Теориялық	тәжірибе	барлығы
1.	Тау-кен құтқару жабдығы	6	23	29
2.	Дәрігерге дейінгі көмек көрсету	7	16	23
3.	Тау-кен құтқару жұмыстарын жүргізу	6	16	22
4.	Моральдық-психологиялық даярлық	10	8	18
5.	Емтихан	4	-	4
Барлығы:		33	63	96

3.4.1. Тау-кен құтқару жабдығы

Р/с№	Тақырып атауы	Сағат саны		
		теор.	тәжір	барлығы
1.	Газдан қорғау тыныс алу аппараттары	1,5	1	2,5
2.	Шахталық өзін өзі қорғау аппараттары	0,25	1	1,25
3.	Жылуға қарсы құралдар	0,5	1,5	2
4.	Тыныс алу аппараттарын жабдықтау, тексеру және қалпына келтіру аспаптары	0,25	1,5	0,75
5.	Өртті сумен сөндіруге арналған техникалық жабдық	0,5	1	1,5
6.	Өртті ұнтақпен сөндіруге арналған техникалық жабдық	0,25	1	1,25
7.	Өртті ауа-механикалық көбікпен сөндіруге арналған техникалық жабдық	0,5	1,5	2
8.	Өрт учаскілердің екпінін түсіруге арналған техникалық жабдық	0,5	3	3,5
9.	Парашюттік бөгеттер	0,25	1	1,25
10.	Оқшаулау құрылысын тұрғызуға арналған қондырғылар	0,5	8	8,5
11.	Кеніш ауасын бақылау аспаптары	0,5	2	2,5

12.	Үйіндіні аршу кезінде қолданылатын құрал	0,25	1	1,25
13.	Тау-кен құтқару жұмыстарын орындау кезіндегі байланыс құралдары	0,25	0,5	0,75
Барлығы:		6	23	29

3.4.2. Алғашқы дәрігерге дейінгі көмек

Р/с№	Тақырып атауы	Сағат саны		
		теор.	тәжір	барлығы
1.	Адам анатомиясы мен и физиологиясы	1	-	1
2.	Механикалық зақымдану	1	3	4
3.	Термиялық зақымдану	1	2	3
4.	Газбен улану	1	2	3
5.	Өмірге қауіп төндіретін жағдайлар. Тыныс алу мен қан айнылымының бұзылуы	1	3	4
6.	Өкпеге жасанды дем беру аппараттары	0,5	2	2,5
7.	Зардап шеккендерді кен қазбалары бойынша алып жүру	0,5	2	2,5
8.	Шахтада жылу өту	1	2	3
Барлығы:		7	16	23

3.4.3. Тау-кен құтқару жұмыстарын жүргізу

Р /с№	Тақырып атауы	Сағат саны		
		теор.	тә-жір.	барлы-ғы
1.	«Көмір» ӨАҚҚ» филиалы туралы жалпы ережелер	0,5	-	0,5
2.	«Көмір» ӨАҚҚ» филиалының негізгі ережелері	0,5	-	0,5
3.	Бөлімшенің газданған атмосферадағы іс-әрекеті	1	3	4
4.	Жер асты өртін белсенді әдіспен сөндіру	1	3	4
5.	Жер асты өртін оқшаулау әдісімен сөндіру	1	3	4
6.	Бөлімшенің газ қоспаларының және көмір шаңының жарылысы салдарын жою бойынша іс-әре-кеті	1	3	4
7.	Бөлімшенің кенеттен болған көмір, жыныс және газ шығындыларының салдарын жою бойынша іс-әрекеті	0,5	2	2,5
8.	Бөлімшенің су басы мен батпақтанудың салдарын жою бойынша іс-әрекеті	0,5	2	2,5
Барлығы:		6	16	22

3.4.4. Моральдық-психологиялық дайындық

Р/с	Тақырып атауы	Сағат саны		

№		теор.	тәжір.	барлығы
1.	Қысылтаяң жағдайлардағы адамдардың жағдайы, тәртібі және іс-әрекеті	3	1	4
2.	Дүлей зілзалар және жойқын апат кезінде құтқару жұмыстарын жүргізу	2	3	5
3.	Қысылтаяң жағдайларда шешім қабылдау	2	4	6
4.	Құтқару қызметтерінің қазіргі қоғамдағы ролі мен орны	3	—	3
Барлығы:		10	8	18

3.5. Химия саласының қауіпті өндірістік объектілеріне қызмет көрсететін авариялық-құтқару қызметтері мен құрылымдарының құтқарушыларын даярлаудың бағдарламасы

3.5.1. Химия саласының қауіпті өндірістік объектілеріне қызмет көрсететін авариялық-құтқару қызметтері мен құрылымдарының құтқарушыларын бастапқы даярлау курсы

Р /с/№	Пән атауы	жалпы-сағат	соның ішінде	
			Теориялық дайындау	Тәжірибелік дайындау
1.	Газдан құтқару құрылымдары қызметін ұйымдастыру	4	4	-
2.	Профилактикалық жұмыс	4	4	-
3.	Тәсілдік -техникалық дайындық	20	10	10
4.	Газдан құтқару аппаратуралары мен жабдықтары	6	4	2
5.	Зардап шеккендерге дәрігерге дейінгі алғашқы көмек	6	2	4
6.	Кәсіпорын цехтарын, қондырғыларын және аварияларды жою жоспарларын зерделеу	8	2	6
7.	Өрт—техникалық дайындық	2	2	-
8.	Газдан құтқару құрылымдарының жеке құрамының техникалық қауіпсіздігі	2	2	-
9.	Газтүтінді камераларда оттегі оқшаулау газқағарларында тәжірибелік жаттығулар	2	-	2
10.	Қор	2	2	-
Барлығы :		56	32	24

3.5.2. Құтқарушыларды жыл сайынғы даярлау курсы

Р /с/№	Пән атауы	жалпы-сағат	соның ішінде	
			Теориялық дайындау	Тәжірибелік дайындау

1.	Газдан құтқару құрылымдары қызметін ұйымдастыру	14	14	-
2.	Профилактикалық жұмыс	24	10	14
3.	Тәсілдік -техникалық дайындық	36	6	30
4.	Газдан құтқару аппаратуралары мен жабдықтары	32	16	16
5.	Зардап шеккендерге дәрігерге дейінгі алғашқы көмек	14	6	8
6.	Кәсіпорын цехтарын, қондырғыларын және аварияларды жою жоспарларын зерделеу	14	4	10
7.	Өрт–техникалық дайындық	10	2	8
8.	Газдан құтқару құрылымдарының жеке құрамының техникалық қауіпсіздігі	12	12	-
9.	Газтүтінді камераларда оттегі оқшаулау газқағарларында тәжірибелік жаттығулар	18	-	18
10.	Қор	6	3	3
Барлығы :		180	75	105

3.6. Мұнайгаз саласының қауіпті өндірістік объектілеріне қызмет көрсететін авариялық-құтқару қызметтері мен құрылымдарының құтқарушыларын даярлау тақырыптары

Р /с.№	Пән атауы	жалпы сағат	соның ішінде	
			Теориялық дайындық	Тәжірибелік даярлық
1.	Газдан құтқару құрылымдары қызметін ұйымдастыру	14	14	-
2.	Профилактикалық жұмыс	24	10	14
3.	Тәсілдік -техникалық дайындық	36	6	30
4.	Газдан құтқару аппаратуралары мен жабдықтары	32	16	16
5.	Зардап шеккендерге дәрігерге дейінгі алғашқы көмек	14	6	8
6.	Кәсіпорын цехтарын, қондырғыларын және аварияларды жою жоспарларын зерделеу	14	4	10
7.	Өрт–техникалық дайындық	10	2	8
8.	Газдан құтқару құрылымдарының жеке құрамының техникалық қауіпсіздігі	12	12	-
9.	Газтүтінді камераларда оттегі оқшаулау газқағарларында тәжірибелік жаттығулар	18	-	18
10.	Қор	6	3	3
Барлығы :		180	75	105

3.6.1. Ұңғыны бақылау және апаттық жұмыстарды жүргізу

Р/с.№	Тақырып атауы	Сағат саны		

		барл.	теор.	прак.
1.	Кіріспе. Газмұнайсубайқалуының анықтамасы және негізгі түсініктер. Газмұнайсубайқалуының және ашық атқыламалардың пайда болуының алдын алу.	1	1	-
2.	Жедел-алдын алу жұмысын ұйымдастыру және жүргізу.	2	2	-
3.	Газмұнайсубайқалуын жою кезінде ұңғыны бақылау және басқару. Газмұнайсубайқалуын анықтау және жою тренажерінде практикалық сабақтар өткізу	16	12	4
4.	Сағалық және атқылауға қарсы жабдықтар. Ашық атқыламаларды жоюға арналған жабдықтар мен құрылғылар.	5	5	-
5.	Жеке қорғаныс құралдары. Газаналитикалық аспаптар. Ауамен дем алу аппараттары (бұдан әрі – АДАА). Химиялық және жылушағылыстырғыш қорғаныс костюмдері.	4	3	1
6.	Газмұнайсубайқалуы мен ашық атқыламалар пайда болған кездегі жұмыстарды ұйымдастыру шаралары. Қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі.	1	1	-
7.	Дәрігерге дейінгі алғашқы көмек.	3	2	1
8.	Аралық тест.	1	1	-
9.	Емтихан.	7	7	-
Барлығы		40	34	6

3.6.2. Газмұнайсубайқалуларын және ашық атқыламаларды жою

Р/с№	Тақырып атауы	Сағат саны		
		барл.	теор.	прак.
1.	Кіріспе. Ұңғы туралы жалпы мәлімет.	1	1	-
2.	Газмұнайсубайқалуының анықтамасы және негізгі түсініктер. Газмұнайсубайқалуының және ашық атқыламалардың алдын алу.	2	2	-
3.	Сағалық және атқылауға қарсы жабдықтар.	6	4	2
4.	Ашық атқыламаларды жоюға арналған әдістер мен техникалық құралдар.	8	6	2
5.	Ашық атқыламаларды жою кезінде жұмыстарды басқару және қауіпсіздік техникасы.	4	4	-
6.	Жалпы және жеке қорғаныс құралдары. Газ аналитикалық аспаптар. Ауамен дем алу аппараттары	8	4	4
7.	Дәрігерге дейінгі алғашқы көмек.	3	2	1
8.	Аралық тест.	1	1	-
9.	Емтихан.	7	7	-
Барлығы		40	31	9

3.6.3. Құрамында күкіртсутегі және басқа да агрессиялық заттар бар кен орындарында жұмыстарды қауіпсіз жүргізу

Р /с №	Тақырып атауы	Сағат саны		
		барл	теор.	прак.
1.	Зиянды заттардың қасиеті және әрекеті.	4	4	-
2.	Қорғаныс құралдары. Газталдау аспаптары. Ауамен дем алу аппараттары.	10	6	4

3.	Қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау. Құрамында (H2S) күкірсутегі бар кен орындарындағы өрт қауіпсіздігі.	1	1	-
4.	Қоршаған ортаны қорғау және экология.	1	1	-
5.	Аралық тест.	1	1	-
6.	Тестілеу.	7	7	-
Барлығы		24	20	4

3.6.4. Мұнайгаз саласы объектілерінің құтқарушыларын оқыту және даярлаудың жыл сайынғы курсы

Р/с №	Тақырып атауы	Сағат саны		
		барл	теор.	прак.
1.	Мұнай және газ атқыламаларының алдын алу және жою бойынша әскерилендірілген қызметтің Жарғылары мен Ережелері	4	4	-
2.	ГМСБ туралы түсінік, ГМСБ және ашық атқыламалардың (АА) алдын алу	8	8	-
3.	Алдын алу жұмыстарын ұйымдастыру және жүрізу	8	8	-
4.	ГМСБ жою	24	20	4
5.	Сағалық және атқылауға қарсы жабдықтар	24	22	2
6.	Ашық атқыламаларды жою кезіндегі жұмыстарды ұйымдастыру және қауіпсіздік техникасы	24	18	6
7.	Ашық атқыламаларды жою әдістері мен техникалық құралдары.	60	24	36
8.	Ашық атқыламаларды және ГМСБ жою кезіндегі өртке қарсы қауіпсіздік	4	4	-
9.	Қызметкерлер құрамын қорғау құралдары. Газаналитикалық аспаптар. Ауамен дем алу аппараттары	80	44	36
10.	Оқу полигонындағы оқу-жаттығу сабақтары	40	-	40
11.	Дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету	16	8	8
12.	Психозмоциялық жеңілдену	8	8	
Барлығы:		300	168	132